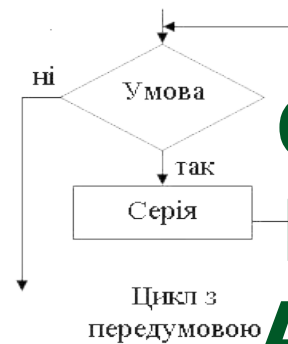

Й.Я. Ривкінд, Т.І. Лисенко,
Л.А. Чернікова, В.В. Шакоцько

ІНФОРМАТИКА

8

СКЛАДАННЯ ЦИКЛІЧНИХ АЛГОРИТМІВ ОПРАЦЮВАННЯ ВЕЛИЧИН

Visual C++

python

Programming Language

Free Pascal

Урок 57

РОЗДІЛ 6 § 6.7

Іноді є потреба повторити підзадачу кілька разів усередині більш загальної задачі. Один зі способів написання такої програми — включити цикл у набір інструкцій, що повторюються всередині іншого циклу.

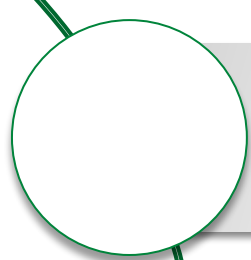
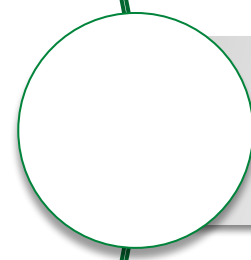
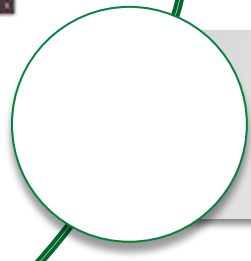
Таку структуру, що складається з циклу в циклі, називають **вкладеними циклами.**

Цикл називають вкладеним, якщо він розміщується всередині іншого циклу.

Внутрішній і зовнішній цикли можуть бути будь-якими з трьох розглянутих раніше:

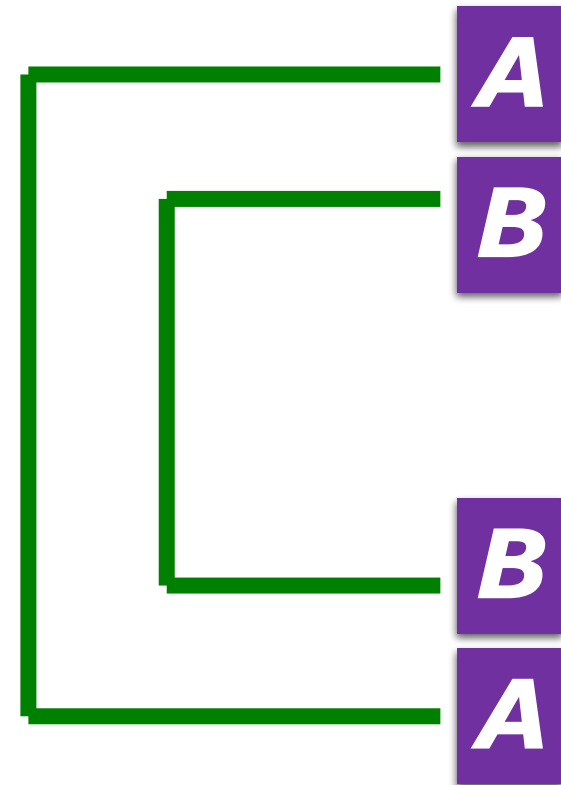
- з парною умовою
- з першою умовою
- з післяумовою

Правила організації як зовнішнього, так і внутрішнього циклів такі самі, як і для простого циклу кожного з цих видів. Вкладені цикли організовані таким чином:

**А — зовнішній цикл.
Він відкривається першим, а закривається останнім;**

**В — внутрішній цикл.
Він відкривається останнім, а закривається першим.**

Правило вкладення циклів: внутрішній цикл повністю вміщується в тілі зовнішнього циклу.

Принцип роботи вкладених циклів такий:

при першій ітерації зовнішній цикл викликає внутрішній, який виконується до свого завершення, після чого керування передається в тіло зовнішнього циклу. При другій ітерації зовнішній цикл знову викликає внутрішній. І так доти, поки не завершиться зовнішній цикл.

Надрукувати числа у вигляді таблиці:

5	5	5	5	5
5	5	5	5	5
5	5	5	5	5

Рядок із п'яти цифр
можна сформулювати за
допомогою циклу **For**:


```
For i := 1 to 5 do S := S + '5' ; // S — рядок
```

Щоб повторити виведення даного рядка три рази, вставляємо цей цикл всередину іншого:

```
For k := 1 to 3 do  
{тричі виконується цикл з параметром k}  
begin  
    S := " ;  
    For i := 1 to 5 do S := S + '5 ' ;  
    {5 разів виконується цикл із параметром i}  
    ListBox1.Items.Add(S);  
end;
```

При вкладенні циклів *For* для кожного циклу як параметри повинні використовуватися різні змінні.

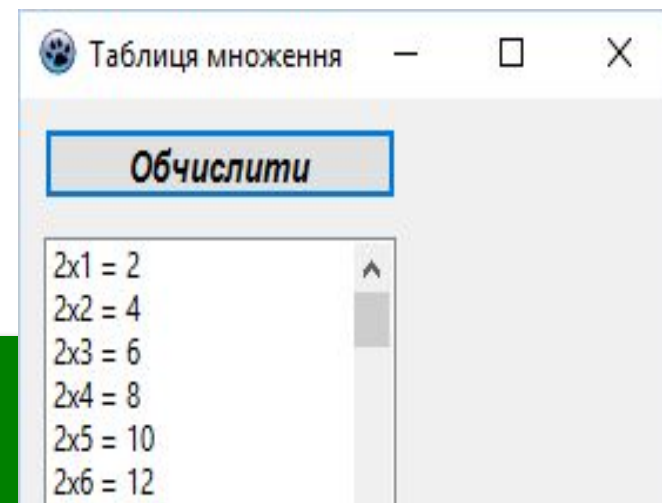

Надрукувати таблицю множення.

```
var N, K: Integer;  
begin  
  For N := 2 to 9 do begin  
    For K := 1 to 9 do begin  
      ListBox1.Items.Add(IntToStr(N) + 'x' +  
        IntToStr(K) + ' = ' + IntToStr(N * K));  
    end;  
    ListBox1.Items.Add('-----');  
  end;  
end;
```


Знайти всі трицифрові натуральні числа, сума цифр яких дорівнює їхньому добутку, та визначити кількість таких чисел.

Для розв'язання задачі можна перебрати всі можливі сполучення цифр, з яких утворюється десятковий запис трицифрового числа, і перевіряти для кожного сполучення умову задачі.

```
var A, B, C, K: Integer;
```

```
Begin
```

```
  K := 0;
```

```
  For A := 1 To 9 do // перша цифра
```

```
    For B := 0 To 9 do // друга цифра
```

```
      For C := 0 To 9 do // третя цифра
```

```
        If A + B + C = A*B*C Then
```

```
          begin
```

```
            ListBox1.Items.Add(IntToStr(100 * A + 10 * B + C));
```

```
            K := K + 1;
```

```
          end;
```

```
          ListBox1.Items.Add('K=' + IntToStr (K));
```

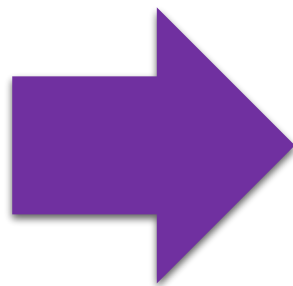
```
        end;
```

Обчислити

123
132
213
231
312
321
K=6

У задачі використано три вкладені цикли. Зверніть увагу, що лише тіло внутрішнього циклу з параметром **C** взято в операторні дужки **begin..end**, оскільки складається з двох операторів. Для циклів вищих рівнів у цьому немає потреби, оскільки в кожному з них тіло циклу містить лише один оператор:

**цикл із
параметром C є
тілом циклу з
параметром B,**

**а той, у свою
чергу, є тілом
циклу з
параметром A.**

Вкладений

1. Які види циклів ви знаєте? У яких випадках застосовують кожний із цих циклів?

2. У чому полягає правило вкладення циклів?

3. Проаналізуйте циклічну конструкцію:

```
For i := 1 to 2 do  
  For j := 1 to 3 do  
    For k := 1 to 3 do  
      ListBox1.Items.Add(IntToStr(i) + IntToStr(j) +  
IntToStr(k));
```

- а) Назвіть тіло циклу за i , j , k .**
- б) Скільки разів буде виконаний цикл за i , j , k ?**
- в) Що надрукує програма?**

Питання для самоперевірки

4. Який рядок S буде сформовано у результаті виконання фрагмента програми?

For i := 0 to 1 do

For j := 0 to 1 do

S := S + IntToStr (i) + IntToStr (j);

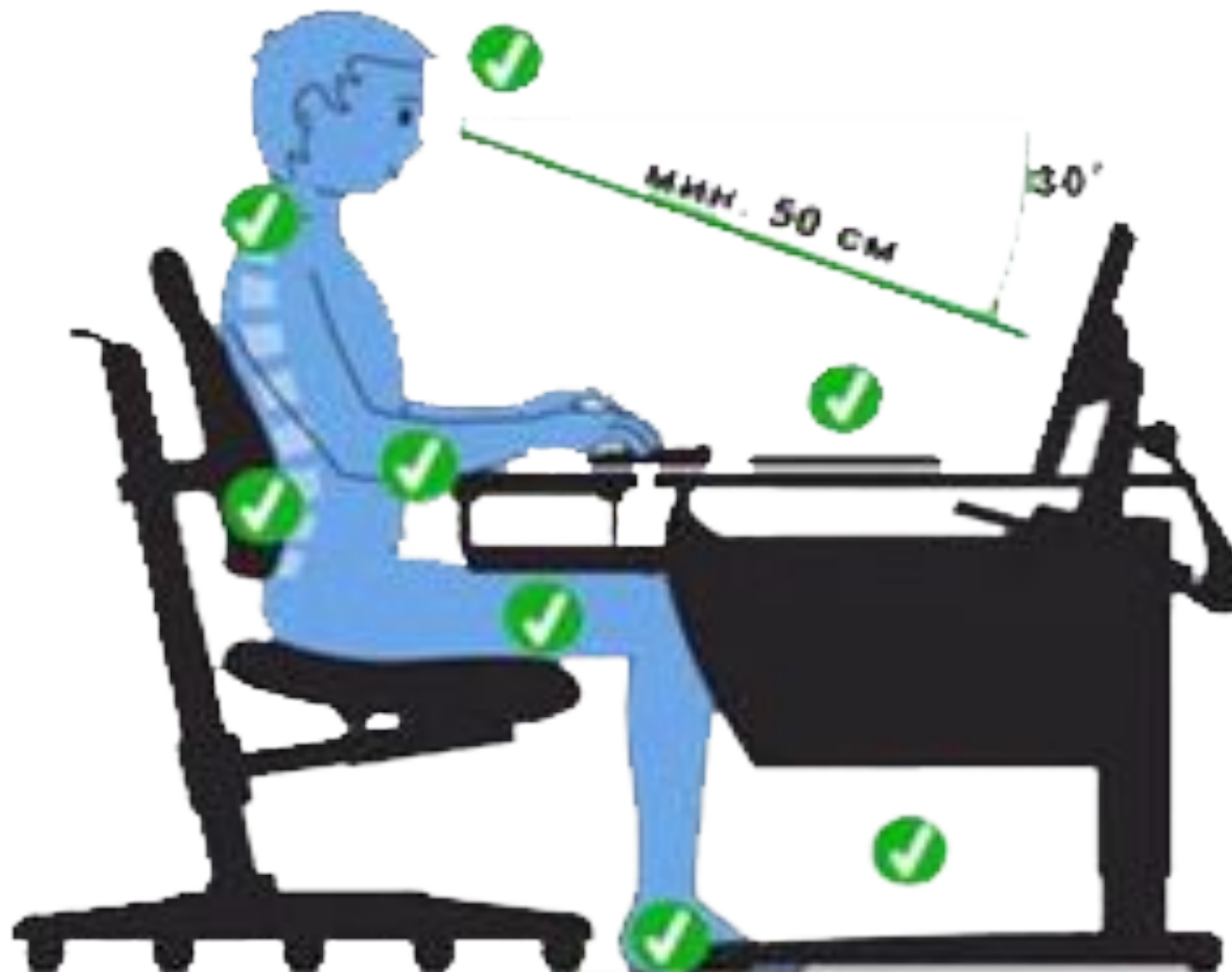
5. Складіть програму для обчислення значення змінної $Y = 2 * K + N$ при всіх значеннях змінних $N = 1, 2, 3$ і $K = 2, 4, 6, 8$.

6. Складіть програму для обчислення $F = x + x^2 + x^3 + \dots + x^n$ для $x = 0.1, 0.2 \dots 1.0$ і введеного з клавіатури значення n .

Фізкультхвилинка

Й.Я. Ривкінд, Т.І. Лисенко,
Л.А. Чернікова, В.В. Шакотько

ІНФОРМАТИКА

8

8

**ДЯКУЮ
ЗА УВАГУ!!!**

Free Pascal

python

Programming Language

Visual C++

Урок 45

РОЗДІЛ 6 § 6.7